

Sygn. akt VIII U 2806/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2019 r. w Gliwicach

sprawy J. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 15 października 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. P. prawo do emerytury od 6 listopada 2018 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt. VIII U 2806/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. P. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1270 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A. ZUS nie zaliczył mu żadnego okresu takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z przedłożonymi przez niego świadectwami i zaświadczeniami oraz zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, że nie uwzględnił żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych, ze względu na rozbieżności w przedłożonych przez niego dokumentach.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. P., urodzony (...) w dniu 8 października 2018r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...)

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 15 października 2018r. wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych pracy w okresie od 13 maja 1982r. do 31 grudnia 1997r. na stanowisku ślusarza i spawacza w (...) S.A. KWK (...) w P., z uwagi na rozbieżności w dokumentacji. ZUS podkreślał bowiem, że

w zaświadczeniu pracodawca potwierdził ubezpieczonemu, że od 13 maja 1982r. do 30 listopada 1982r. był zatrudniony jako spawacz, zaś od 1 grudnia 1982r. do 31 grudnia 1997r., na stanowisku ślusarza na powierzchni. Przy czym pierwszy z tych okresów pracodawca zaliczył do prac wymienionych pod poz. 12, dział XIV wykazu A, natomiast pracę w drugim okresie do prac wymienionych pod poz. 5, dział XIV wykazu A.

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczony domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych zatrudnienia od 13 maja 1982r. do 31 grudnia 1997r.

W toku procesu Sąd ustalił, iż ubezpieczony kurs spawacza elektrycznego ukończył bezpośrednio po zakończeniu nauki w szkole, tj. w roku 1979 i jako spawacz pracował już w trakcie odbywania służby wojskowej w okresie od 25 października 1979r. do 7 kwietnia 1982r.

Następnie od 13 maja 1982r. do 31 grudnia 1997r. był zatrudniony w KWK (...) w P.. W okresie tym stale pracował na wydziale mechanicznym, który zajmował się naprawami i remontami stalowych konstrukcji urządzeń używanych na kopalni. Odwołujący przez cały okres zatrudnienia w tym wydziale, bez względu na nazwę stanowiska pracy, faktycznie pracował jako spawacz. W wydziale tym na jedną zmianę pracowało do 40 osób, 2 – 3 z nich było spawaczami elektrycznymi, kolejnych 5 – 6 spawaczami gazowymi, natomiast pozostali byli ślusarzami. Spawacze elektryczni wykonywali wyłącznie główne spawy. Wykonywaniem elementów składowych przyszłych konstrukcji zajmowali się ślusarze. Były to konstrukcje stalowe, zatem ich montaż odbywał się wyłącznie w technologii spawalniczej. Były również elementy wycinane z blach. Z tego względu konieczne było ich wycinanie przy użyciu palników acetylenowych, następnie wyrównanie i zeskosowanie krawędzi przy użyciu szlifierki mechanicznej. Po przygotowaniu elementów należało je złożyć w całość. Czynność ta wykonywana była przez zastosowanie spawów punktowych, czyli tzw. szepienie. Następnie tak wstępnie poskładany element otrzymywał spawacz i zajmował się on wyłącznie wykonywaniem spawów głównych, które podlegały kontroli jakości. W konsekwencji odwołujący jako spawacz zajmował się spawaniem przez pełne dniówki robocze. W trakcie tego okresu zatrudnienia, odwołujący uzyskał również uprawnienia spawacza gazowego i sukcesywnie wykonywał coraz więcej prac jako spawacz gazowy. Praca ta od spawacza elektrycznego różniła się wykonywaniem wycinania elementów stalowych z większych arkuszy lub zużytych elementów z całych maszyn, przy użyciu palnika acetylenowego. Następnie zaś na dospawaniu nowych elementów, przeważnie rur stalowych. Również jako spawacz gazowy, odwołujący nie zajmował się innymi pracami niż przy użyciu palnika acetylenowego. Odwołujący w całym okresie zatrudnienia u tego pracodawcy, stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał wyłącznie prace spawalnicze związane z wycinaniem palnikiem elementów z arkuszy blach

oraz ze spawaniem poszczególnych elementów spawami głównymi. Sytuacja ta była związana z tym, że był niedobór spawaczy i nie byli oni kierowani do innych prac.

W roku 1989, odwołujący został przeniesiony z warsztatu mechanicznego do wydziału kotłowni, na stanowisku spawacza – ślusarza. Był to wydział zajmujący się produkcją i dystrybucją ciepła – ciepłej wody i pary, na użytek kopalni i sąsiadującego z nią osiedla, jak również montażem i wykonawstwem instalacji ciepłowniczych. W całym tym okresie odwołujący zajmował się wyłącznie pracami spawalniczymi przy remontach, naprawach i rozbudowie instalacji centralnego ogrzewania i kotłów przemysłowych pracujących w kotłowni. Pracę wykonywał przez pełne dniówki robocze

w pomieszczeniach kotłowni, a także we wszystkich miejscach gdzie wystąpiły awarie

i konieczność wymiany części instalacji doprowadzającej gorącą wodę,

w wymiennikowniach i rozdzielniach. Elementy składowe naprawianych kotłów, czy też rury do instalacji grzewczej, przygotowywali ślusarze i dostarczali je na miejsce ich spawania. W tym czasie nie był kierowany do innych prac.

Pracownicy mieli przez pracodawcę przypisywane stanowiska, takie jakie przewidywał taryfikator wewnątrzzakładowy, co nie zawsze odpowiadało charakterowi faktycznie wykonywanej pracy. Przeważnie przypisywanie kolejnych stanowisk było związane z chęcią podniesienia pracownikowi wynagrodzenia o kolejną stawkę

w taryfikatorze. Pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu, za ten okres, świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że w okresie od 3 lipca 1991r. do 18 sierpnia 1991r. i od 6 lipca 1993r. do 16 sierpnia 1993r., był czasowo oddelegowany do pracy w ośrodku kolonijnym w G., gdzie wykonywał pracę palacza CO.

Razem z odwołującym w spornych okresach pracowali świadkowie: H. Z. – ślusarz w dziale kotłowni i (...) – ślusarz w dziale mechanicznym.

Ubezpieczony nie przystąpił do OFE.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadków: H. Z. i P. P. (2) (k.25v-26), nadto z wyjaśnień odwołującego słuchanego w charakterze strony (k.26-26v), oraz akt osobowych ubezpieczonego (k.13).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Świadkowie byli współpracownikami odwołującego. Zatem mieli oni bezpośrednie informacje w zakresie charakteru i wymiaru świadczonej przez ubezpieczonego pracy w spornych okresach.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, J. P. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1270, ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zaś do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Ubezpieczony z dniem (...) ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do OFE. Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie zaliczył mu żadnego okresu takiej pracy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd uznał, że ubezpieczony J. P., ukończył 60 rok życia z dniem 6 listopada 2018r., i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w KWK (...) w P. od 13 maja 1982r. do 31 grudnia 1997r. na stanowisku ślusarza – spawacza była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w szczególnych warunkach, tj. przy spawaniu elektrycznym i gazowym.

Zgodnie z wykazem A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego były prace wymienione w dziale XIV poz. 12, przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Sąd uznał, że w okresie spornym, odwołujący pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym czasie nie wykonywał innych czynności niż związane z opisanymi pracami spawalniczymi.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy ubezpieczonego, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Znajdują też potwierdzenie w przesłuchaniu ubezpieczonego.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy. Bez znaczenia pozostaje także fakt, że za sporne okresy, pracodawca nie wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach (po odliczeniu okresu niespełna 4 miesięcy jako pracownika obsługi na koloniach) . Sąd uznał, że z momentem osiągnięcia wieku 60 lat, odwołujący spełnił wszystkie warunki uprawniające go do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od 6 listopada 2018r. tj. od osiągnięcia wieku 60 lat. O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c.

w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800, ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Teresa Kalinka